

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2014/2236(INI)

15.4.2015

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie przedsiębiorczości społecznej i innowacji społecznych w zwalczaniu bezrobocia
(2014/2236(INI))

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Sprawozdawczyni: Verónica Lope Fontagné

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE.....	8

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie przedsiębiorczości społecznej i innowacji społecznych w zwalczaniu bezrobocia (2014/2236(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2012 r. zatytułowany „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lutego 2013 r. w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw: rozliczalne, przejrzyste i odpowiedzialne zachowanie przedsiębiorstw a trwały wzrost¹,
- uwzględniając rezolucję z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie gospodarki społecznej²,
- uwzględniając art. 184 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 346/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 roku w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie inicjatywy na rzecz przedsiębiorczości społecznej – budowania ekosystemu sprzyjającego przedsiębiorstwom społecznym w centrum społecznej gospodarki i społecznych innowacji³,
- uwzględniając swoje oświadczenie z dnia 10 marca 2011 r.⁴,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie promowania przedsiębiorczości młodzieży z myślą o włączeniu społecznym młodych ludzi⁵,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1296/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych („EaSI”), który zawiera cele z zakresu mikrofinansowania i przedsiębiorczości społecznej,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 20 października 2011 r. pt. „Inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej” (COM(2011)0682),
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0049.

² Dz.U. C 76 E z 25.3.2010, s. 16.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0429.

⁴ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 187.

⁵ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614\(04\)&from=ES](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614(04)&from=ES)

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8–0000/2015),
- A. mając na uwadze, że gospodarka społeczna zapewnia zatrudnienie 14 milionom osób, które stanowią prawie 6,5% zatrudnionych w UE; mając na uwadze, że w UE znajdują się 2 miliony przedsiębiorstw gospodarki społecznej, co stanowi 10% przedsiębiorstw w Unii;
- B. mając na uwadze, że w wyniku kryzysu gospodarczego i finansowego podniósł się poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego, a także stopa długoterminowego bezrobocia;
- C. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa gospodarki społecznej są bardziej elastyczne i innowacyjne, oferują lepsze warunki pracy i lepiej się przystosowują do sytuacji gospodarczej i społecznej;
- D. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa gospodarki społecznej charakteryzuje duże zaangażowanie ich członków w zarządzanie przedsiębiorstwem i duża przejrzystość działalności, a ponadto odpowiadają na rosnące wymagania obywateli, którzy oczekują od przedsiębiorstw etycznego i społecznie odpowiedzialnego postępowania oraz poszanowania środowiska naturalnego;
- E. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa gospodarki społecznej obejmują szeroki wachlarz firm oraz że większość tych firm nie jest uznawana w przepisach o skali europejskiej lub są one uznawane na szczeblu krajowym tylko w niektórych państwach członkowskich, za pomocą różnych form prawnych;
- F. mając na uwadze, że innowacje społeczne odnoszą się do nowych koncepcji, przybierających formę produktów, usług lub modeli organizacji społecznej, ukierunkowanych na sprostanie nowym oczekiwaniom i wyzwaniom społecznym oraz środowiskowym, jak starzenie się społeczeństwa, godzenie życia zawodowego z prywatnym, zarządzanie różnorodnością, bezrobocie młodzieży lub zmiana klimatu;
- G. mając na uwadze brak formalnego uznania, z jakim borykają się często przedsiębiorstwa gospodarki społecznej, co jeszcze bardziej utrudnia im dostęp do środków finansowych, zarówno publicznych, jak i prywatnych; mając na uwadze, że przedsiębiorstwa gospodarki społecznej to głównie MŚP i mikroprzedsiębiorstwa;
- H. mając na uwadze, że edukacja i szkolenia powinny być priorytetowymi obszarami w promowaniu ducha przedsiębiorczości wśród młodzieży;
- I. mając na uwadze, że gospodarka społeczna, a zwłaszcza przedsiębiorstwa integracyjne, oferują możliwości zatrudnienia osobom, którym najtrudniej odnaleźć się na rynku pracy;

Wprowadzenie

1. stwierdza, że przedsiębiorstwa gospodarki społecznej to przedsiębiorstwa, których głównym celem jest osiągnięcie celu społecznego, którym może być tworzenie zatrudnienia dla słabszych grup społecznych, świadczenie usług własnym członkom lub, ogółem, wywarcie pozytywnego wpływu społecznego i na środowisko naturalne, bez względu na spodziewane zyski dla ich członków i ponownie inwestując zyski w realizację powyższych celów; podkreśla, że mimo różnic prawnych i w działalności

przedsiębiorstwa gospodarki społecznej w całej UE mają wspólne i rozpoznawalne cechy;

2. podkreśla, że przedsiębiorstwa gospodarki społecznej są głęboko zakorzenione w warunkach lokalnych i regionalnych, dzięki czemu lepiej orientują się w konkretnych potrzebach i mogą oferować produkty i usługi im odpowiadające oraz zwiększać spójność społeczną i terytorialną;
3. z zadowoleniem przyjmuje wzrost liczby tradycyjnych przedsiębiorstw, które stosują w swej praktyce handlowej strategię odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw; przypomina, że samo stosowanie strategii odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw nie wystarczy, aby zostać uznanym za przedsiębiorstwo gospodarki społecznej;
4. uważa, że innowacje społeczne wnoszą znaczny wkład w tworzenie podstaw rozwoju, który służy społeczeństwu, zapewniając mu większą równowagę, sprzyjając włączeniu społecznemu i generując spójność społeczną;
5. podkreśla, że aby rozwijać umiejętności z zakresu przedsiębiorczości, profesjonalizację, polepszyć warunki rozwoju i wzrostu przedsiębiorstw gospodarki społecznej oraz tworzyć ośrodki innowacji społecznej należy wspierać wymianę z innymi innowacyjnymi przedsiębiorcami społecznymi, ze środowiskiem akademickim i z inwestorami społecznymi;

Strategia „Europa 2020”

6. przyznaje, że UE daleko jeszcze do osiągnięcia celów określonych w strategii „Europa 2020”, zwłaszcza związanych z zatrudnieniem, innowacjami i zmniejszeniem ubóstwa, oraz że gospodarka społeczna przyczynia się do powstania zrównoważonego, inteligentnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu modelu gospodarczego zgodnego z celami strategii „Europa 2020”;
7. podkreśla, że gospodarka społeczna, z uwagi na swój charakter społeczny i integracyjny oferuje zatrudnienie słabszym grupom społecznym, przyczyniając się do wzrostu gospodarczego, solidarności i spójności społecznej;
8. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o uwzględnienie przedsiębiorstw gospodarki społecznej w planach działania w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej;
9. zwraca się do państw członkowskich o włączenie do krajowych programów gwarancji dla młodzieży działań promujących przedsiębiorczość i innowacje społeczne;
10. zaznacza, że przedsiębiorstwa gospodarki społecznej napotykają trudności w dostępie do zamówień publicznych; apeluje o ułatwienie ich udziału w zamówieniach publicznych za pomocą odpowiednich porad i przez uproszczenie procedur, z którymi muszą się one borykać; apeluje, aby w zamówieniach publicznych dawano pierwszeństwo ofertom, które przynoszą więcej korzyści gospodarczych i społecznych, a nie tylko najtańszym z nich, uwzględniając w nich kryteria społeczne lub względy środowiskowe;
11. z zadowoleniem przyjmuje zmianę dyrektywy w sprawie zamówień publicznych, która

zawiera klauzule i kryteria społeczne służące wspieraniu, między innymi, integracji i innowacji społecznych; zachęca państwa członkowskie, aby w procedurach zamówień publicznych uwzględniały klauzule i kryteria społeczne;

Finansowanie

12. ubolewa, że przedsiębiorstwa gospodarki społecznej mają więcej problemów niż tradycyjne firmy ze znalezieniem finansowania, zarówno prywatnego, jak i publicznego;
13. podkreśla, że dostęp do źródeł finansowania jest utrudniony brakiem znajomości sytuacji tych przedsiębiorstw przez kadrę zarządzającą instytucji pośrednictwa finansowego; podkreśla konieczność lepszego edukowania tych kadr o przedsiębiorstwach gospodarki społecznej, aby ułatwić im dostęp do finansowania;
14. z zadowoleniem przyjmuje zatwierdzenie rozporządzenia w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej;
15. podkreśla rolę, jaką powinna odgrywać część EaSI poświęcona przedsiębiorczości społecznej i pozostałe fundusze strukturalne i programy europejskie w ułatwieniu dostępu do finansowania;
16. podkreśla konieczność wspierania przedsiębiorstw gospodarki społecznej wystarczającą ilością środków finansowych w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i w skali UE; uważa za konieczne ułatwienie dostępu do źródeł finansowania gospodarce społecznej za pomocą różnych form finansowania, jak fundusze europejskie, fundusze *venture capital*, mikrokredyty i finansowanie społecznościowe (crowdfunding);
17. zwraca się do Komisji o stosowanie maksymalnej możliwej elastyczności jeśli chodzi o pomoc państwa skierowaną do przedsiębiorstw gospodarki społecznej, oraz aby ułatwiła władzom lokalnym i regionalnym zrozumienie i wykorzystywanie pomocy państwa skierowanej do tych przedsiębiorstw;
18. zwraca się z prośbą o uwzględnienie inwestycji w gospodarkę społeczną podczas oceny projektów w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych;

Szkolenia

19. zwraca się do państw członkowskich o uwzględnienie w programach nauczania i szkolenia przedsiębiorczości i zasad gospodarki społecznej;
20. podkreśla, że niektóre przedsiębiorstwa społeczne są konkurencyjne i zajmują pozycję lidera w swojej branży, podczas gdy inne wymagają specjalistycznej wiedzy, aby uruchomić i rozwijać swe przedsiębiorstwa, a także nimi zarządzać; zwraca się do państw członkowskich o opracowanie programów szkoleń skierowanych konkretnie do przedsiębiorstw z sektora społecznego i do nich przystosowanych, aby rozwijać podstawowe umiejętności i wiedzę z dziedziny zarządzania przedsiębiorstwem;
21. zwraca się do państw członkowskich o promowanie uczenia się przez całe życie wśród pracowników w starszym wieku i długotrwale bezrobotnych, aby ułatwić ich przekwalifikowanie się ku gospodarce społecznej;

Wsparcie i promowanie

22. ubolewa nad niewielkim uznaniem, jakim cieszy się gospodarka społeczna w skali europejskiej; uważa, poprawa systemu gromadzenia danych, wymiany informacji i dobrych praktyk na szczeblu europejskim i szersza popularyzacja w mediach gospodarki społecznej i jej sukcesów zachęciłyby obywateli do większego udziału w gospodarce społecznej, zapewniając temu sektorowi większe uznanie, widoczność i znajomość jego problematyki;
23. zwraca się do Komisji o sporządzenie analizy porównawczej krajowych systemów certyfikacji i oznakowania przedsiębiorstw gospodarki społecznej, która ułatwi wymianę dobrych praktyk, w ścisłej współpracy z przedsiębiorstwami gospodarki społecznej;
24. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o sprzyjanie tworzeniu inkubatorów przedsiębiorczości dla przedsiębiorstw gospodarki społecznej;
25. zwraca się do państw członkowskich o uwzględnienie sprawdzonych praktyk w zakresie dostosowania krajowych systemów podatkowych w interesie przedsiębiorstw społecznych i inwestycji społecznych;
26. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Uzasadnienie

UE wyznaczyła sobie kierunki działania na najbliższe lata w strategii „Europa 2020”, określając bardzo ambitne cele, których nie może zignorować.

Mimo to kryzys gospodarczy i finansowy, który dotknął UE w ostatnich latach i który na szczęście dobiega końca, sprawił, że oddalamy się od tych celów i że ponownie zastanawiamy się nad modelem ekonomicznym i społecznym, który zagwarantuje w przyszłości wzrost gospodarczy o trwałym charakterze, uwzględniający również zasady spójności gospodarczej i terytorialnej, na których opiera się UE.

UE musi sprostać poważnym wyzwaniom w krótkiej perspektywie, takim jak równowaga gospodarcza i finansowa, dobrostan społeczny, a zwłaszcza tworzenie miejsc pracy, poświęcając w szczególności wiele uwagi najslabszym grupom, do których należą między innymi młodzież, kobiety i osoby starsze, długotrwale bezrobotni, osoby niepełnosprawne, imigranci lub społeczność romska. Z tym że aby osiągnąć te cele, UE musi mieć na uwadze przyszłe wyzwania, do których należy starzenie się społeczeństwa lub pustoszenie obszarów wiejskich.

Aby zrealizować te cele gospodarka społeczna musi odegrać kluczową rolę. Przedsiębiorstwa gospodarki społecznej okazały się bardziej odporne na wstrząsy gospodarcze i były w stanie zaoferować innowacyjne rozwiązania sprzyjające spójności i włączeniu społecznemu lub tworzeniu miejsc pracy. Ponadto przedsiębiorstwa gospodarki społecznej mają silny związek z lokalną i regionalną społecznością i oferują rozwiązania adekwatne do konkretnych potrzeb.

Przedsiębiorczość społeczna i innowacje społeczne są fundamentalne w dalszym rozwoju gospodarki społecznej. Dlatego konieczne jest poświęcenie specjalnej uwagi edukacji i szkoleniom. UE musi uczyć młodzież przedsiębiorczości i innowacyjności od najmłodszych lat.

Z drugiej strony nie można mylić gospodarki społecznej ze społeczną odpowiedzialnością przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwo gospodarki społecznej to takie, którego nadrzędnym celem jest wywieranie wpływu społecznego, a nie osiąganie zysków dla właścicieli lub partnerów; natomiast społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw to dobrowolna polityka tradycyjnych przedsiębiorstw polegająca na uwzględnianiu celów społecznych i z zakresu ochrony środowiska w praktyce biznesowej.

Innowacje społeczne i przedsiębiorczość społeczna są zatem kluczowe w rozwoju gospodarki społecznej, tak więc aby wspierać ten rozwój należy działać w następujących obszarach:

- kształcenie i szkolenie
- poprawa dostępu do źródeł finansowania
- poprawa widoczności na szczeblu europejskim i krajowym oraz wymiana informacji i najlepszych praktyk
- promowanie rozwoju gospodarki społecznej w UE i państwach członkowskich
- poprawa sytuacji prawnej.